

בש"פ 2714/21 - נועם רצון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2714/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: נועם רצון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
בירושלים (כב' השופטת ע' זינגר) בעמ"ת
13.4.2021 מיום 26210-04-21

בשם המבקש: עו"ד משה זכות

החלטה

1. נגד המבקש הוגש ביום 25.2.2021 כתב אישום המייחס לו אישומים של סחר בסמים, אישום של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ואישום של התחזות כאדם אחר במטרה להונות. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 3.3.2021 קבע בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט א' ביאלין) כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישומים המיוחסים למבקש, וכי קיימת עילת מעצר סטטוטורית. במועד זה הופנה המבקש לקבלת תסקיר שירות מבחן עובר לבחינת חלופת מעצר. ביום 25.3.2021 הוגש תסקיר שירות המבחן לבית המשפט, שבו לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרור המבקש לחלופת מעצר וזאת, בין היתר, משהמפקחים שהוצעו נמצאו לא מתאימים. לצד זאת, ציין שירות המבחן כי "בכפוף להצגת חלופת מעצר ביתית, בעלת פיקוח אנושי הדוק וסמכותי [...] ניתן יהיה לשקול שחרורו מהמעצר". ביום 5.4.2021 הורה בית המשפט על הגשת חוות דעת להיתכנות מעצרו של המבקש באיזוק אלקטרוני. לאחר הגשת חוות הדעת, ולאחר שבדיון לפניו שמע בית המשפט את המפקחים שהציע המבקש (שנמצאו, כאמור, בלתי מתאימים על ידי שירות המבחן) קבע בית המשפט ביום 12.4.2021 כי יש להורות על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני בתנאים מגבילים שפורטו בהחלטתו. בית המשפט ציין כי אמנם כתב האישום שהוגש נגד המבקש מייחס לו עבירות סחר בסמים ומלמד על המסוכנות הנשקפת ממנו, אך מדובר בצעיר בן 23, ללא עבר פלילי קודם, שזהו מעצרו המשמעותי הראשון. כן צוין, כי יש בפיקוח האלקטרוני כדי להפיג באופן משמעותי את המסוכנות הנשקפת מהמבקש. לבסוף, ציין בית המשפט כי הוא התרשם שהמפקחים שהוצעו ראויים, נעדרי עבר פלילי, וסבורים שמעשיו של המבקש פסולים.

2. המשיבה עררה על החלטה זו וביום 13.4.2021 קיבל בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ע' זינגר) את הערר והורה על מעצר המבקש מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט המחוזי ציין כי אמנם המבקש הוא בחור צעיר נעדר עבר פלילי, אך בכתב האישום קובצו אישומים רבים. משכך, נקבע, אין מדובר במי שמעיד באופן חד פעמי בעבירות סמים, כפי הנטען, אלא במי שעל פי כתב האישום נטוע עמוק בתוך עולם זה. בית המשפט המחוזי הוסיף כי עמדת שירות המבחן מקובלת עליו, וכי לא היה טעם מספק לסטות ממנה במקרה זה. עוד ציין בית המשפט כי לא ראה כיצד חקירת המפקחים בבית משפט השלום הובילה למסקנה שונה ממסקנת שירות המבחן בדבר התאמת המפקחים המוצעים לדרישות הפיקוח. בית המשפט המחוזי הוסיף כי אין די בהוספת איזוק אלקטרוני כדי לשלול את כל יתר השיקולים הרלוונטיים, וכי מכל מקום ראוי היה לבחון את התאמת המפקחים לפני שליחת עניינו של המבקש ליחידת האיזוק. עוד ציין בית המשפט כי אף אם סבר בית משפט השלום כי ראוי היה להורות על מעצר המבקש בפיקוח אלקטרוני, הרי שראוי היה להתייחס אף לטיפול הנדרש למבקש, כפי שעולה מתסקיר המבחן. לבסוף, ציין בית המשפט המחוזי כי בהתחשב בגילוי הצעיר של המבקש, הרי שככל שתוגש בקשה לעיון נוסף בהחלטת המעצר, ראוי כי היא תידון לגופה גם בטרם חלוף הזמן המקובל לכך.

3. מכאן הבקשה שלפניי, שבגדרה נטען כי היא מעוררת שורה של שאלות עקרוניות ובהן: מה המשקל שיש לייחס להתרשמותו של שופט בית משפט השלום אל מול התרשמותו של שירות המבחן; והאם שופט בית משפט שלום כפוף באופן מוחלט להמלצות שירות המבחן. כנטען בבקשה, לבית משפט השלום יתרון מובהק בהתרשמות מהמפקחים על פני בית המשפט המחוזי, ומשכך לא היה מקום להתערב בהחלטתו בנדון. עוד נטען כי שירות המבחן לא שלל את שחרורו של המבקש, אלא מצא כי קיים חשש שהמבקש ישתמש בסמים אם ישוחרר לחלופה המוצעת. בכל מקרה, כך נטען, אין מדובר בעילת מעצר המצדיקה מעצר מאחורי סורג ובריח לצעיר ללא כל עבר פלילי. המבקש מוסיף וטוען כי עלפי התנאים המגבילים שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום, הוא יהיה בפיקוח של שירות המבחן, וזאת לצורך בניית תכנית טיפול התואמת לגילו ולצרכיו.

4. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. כידוע, על החלטת בית משפט מחוזי בערר שעניינו מעצר, לא מוקנה ערר בזכות, אלא יש לפנות לבית משפט זה בבקשת רשות לערר (סעיף 53(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). בבקשות מעין אלו חלה אמת מידה מצמצמת, הדומה במהותה לזו שהותוותה למתן רשות לערער לפני ערכאה שלישית בדין האזרחי והפלילי (ראו, מני רבים, בש"פ 47/21 שוויקי נ' מדינת ישראל, פסקה 4(10.1.2021); בש"פ 2210/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5(26.3.2020)). כלומר, על המבקש להראות כי בעניינו מתעוררת סוגיה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לבקשה. בצד זאת, ייתכנו מקרים שבהם ניתן יהיה לחרוג מאמת המידה האמורה, כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת (בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקה 7(17.4.2011)). איני סבור כי הבקשה דנן מקימה עילה למתן רשות לערער בהתאם לאמת המידה האמורה. חרף הניסיון לשוות לטענותיו נופך עקרוני, הבקשה מכוונת למעשה לאופן שבו יישם בית המשפט המחוזי את הדין בעניינו של העורר. זאת, בפרט בכל הנוגע להחלטתו שלא היה מקום לסטות מהמלצות שירות המבחן בעניינו של המבקש ובנוגע למפקחים שהציע. בטענות אלו אין כדי להקים עילה לביורר נוסף של עניינו של המבקש ב"גלגול שלישי". לבסוף, אזכיר שכפי שציין בית המשפט המחוזי בהחלטתו, "ככל שתוגש בקשה לעיון נוסף, ראוי כי היא תידון לגופה גם בטרם חלוף הזמן המקובל לכך" (שם, בעמ' 7). למותר לציין שאיני נוקט עמדה לגופה של בקשה כאמור, ככל שתוגש.

הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, י"ד באייר ה'תשפ"א (26.4.2021).

שׁוֹפֵט
